

Toekomst Piter Jelles !mpulse

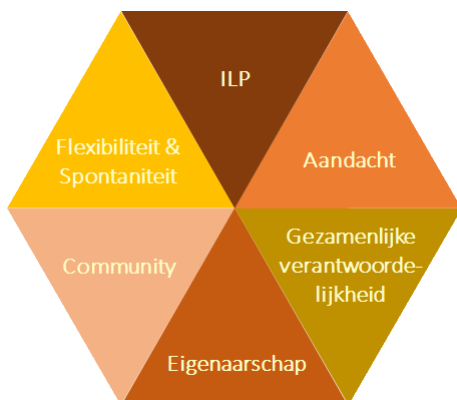
!mpulse®

SAMEN LEREN SAMEN LEVEN

De aanleiding

De instroom van nieuwe leerlingen op !mpulse vertoonde negen jaar lang een min of meer voorspelbaar patroon: de aantallen schommelden tussen de 60 a 70 leerlingen en op deze omvang was het onderwijskundig bouwwerk grotendeels gebaseerd. De afgelopen drie jaar is het aantal leerlingen dat zich aanmeldt voor !mpulse echter behoorlijk toegenomen. Deze groeiende interesse is een fantastisch compliment aan de hechte leer- en leefgemeenschap van !mpulse. De toename van het leerlingenaantal oefent tegelijkertijd ook druk uit op de kernkwaliteiten van onze school.

!mpulse heeft een duidelijke visie en een helder onderwijsconcept. Het behoud van dit 'DNA' staat voorop. Vanuit die gedachte is in het schooljaar 2015-2016 begonnen met een eerste verkenning om te anticiperen op zowel de mogelijkheden die groei biedt, als ook het explicieter in kaart brengen van ons DNA. Onder begeleiding van Onderwijsadviseurs Diephuis & Van Kasteren heeft afgelopen schooljaar een verdere verdieping plaatsgevonden en is vakkundig en gedegen verkend welke route voor !mpulse en alle betrokkenen het beste recht doet aan de kernkwaliteiten waar wij zoveel waarde aan hechten.

Kernkwaliteiten Impulse

Mogelijkheden die groei biedt

Een Verandering

!mpulse hecht boven alles waarde aan contact. Zien en gezien worden, de school als community waar teamleden, leerlingen en ouders zich (mede)eigenaar voelen en trots zijn op de school. Op de vraag 'Hoe behouden we het DNA wanneer het leerlingenaantal stijgt?' volgde vrij snel een unaniem antwoord: 'Dat kan niet in de vorm zoals we dat nu doen.' En dus moet er iets veranderen.

Deze verandering zal op meerdere plekken voel- en zichtbaar zijn. Zowel organisatorisch maar ook in de fysieke leer- en leefomgeving. Wij zullen deze verandering per onderdeel uitleggen en toelichten. Sommige van deze veranderingen zullen met ingang van schooljaar 2017-2018 direct van kracht zijn. Andere veranderingen zullen gestaag verlopen.

Dat verandering emoties oproept is onvermijdelijk en begrijpelijk. Deze toelichting heeft als doel te verduidelijken wát we gaan doen, wáárom we dat gaan doen, en hóe we dat gaan doen.

Maar eerst een stukje geschiedenis...

In de ontstaansjaren 2005-2009 kende !mpulse geen gescheiden onder- en bovenbouw. Hoewel het de school aan gedrevenheid, betrokkenheid en visie niet ontbrak, bereikte !mpulse toch het punt waarop men onvoldoende voorbereid bleek om leerlingen op alleen !mpulse kracht te helpen naar een goede cognitieve afronding. Het was noodzakelijk dat de onderwijskracht van collega scholen werd benut bij de bovenbouwroutes van de leerlingen. Dit leidde tot een onvermijdelijke fysieke verplaatsing van de bovenbouw. Deze 'breuk' tussen onder- en bovenbouw ging voor de betrokken teamleden, leerlingen en ouders destijds gepaard met veel emoties. De formule bleek in de praktische uitwerking echter zo succesvol dat de gedwongen scheiding er tot op heden in is gebleven.

So why change a winning plan?

!mpulse is een dynamische en innovatieve leer- en leefomgeving gericht op verbetering en vernieuwing maar waar verbinding altijd centraal staat. Zo is de wens tot 'hereniging' van de onder- en bovenbouw altijd blijven bestaan. De scheiding was destijds uit noodzaak geboren maar van deze noodzaak is al jaren niet langer sprake. !mpulse heeft voldoende ervaring, vaardigheden en kennis om op eigen kracht de route van de leerling van begin tot eind te ondersteunen. Waar het accent in de bovenbouw momenteel erg ligt op cognitie biedt de nu ontstane groei de mogelijkheid om de bovenbouw meer en beter te voorzien van de !mpulse specifieke onderdelen als coaching, community en setting. Omgekeerd zal het verenigen van beide schoolpopulaties leiden tot meer kruisbestuiving waar jongere leerlingen kunnen leren van en leven met oudere leerlingen; waar de meer ervaren leerlingen zich voller kunnen ontplooiën in de interactie met jongerejaars; waar eigenaarschap nog directer terug zal keren naar de leerling en waar het mogelijk zal worden dat leerlingen elkaar zien, kennen en hechter in verbinding zullen staan met elkaar. Het is onze overtuiging dat de 'terugkeer' naar kleinere, hechte leer- en leefgemeenschappen beter recht doet aan de kernkwaliteiten die ons zo dierbaar zijn.

Dus wat gaat er veranderen?

De fysieke scheiding tussen onder- en bovenbouw houdt op te bestaan. Op een viertal plekken in de school zullen grotere leer- en leefomgevingen worden gecreëerd die we 'huizen' noemen. Een huis bestaat uit maximaal 120 leerlingen uit alle leerjaren en niveaus. Ieder huis heeft 6 tot 8 vaste coaches. De onderdelen coaching, community, leren leren en setting vinden binnen de huizen plaats. Naast deze onderdelen heeft de leerling tijd op het huis die flexibel ingevuld kan worden, bijvoorbeeld door tijd te besteden aan huiswerk of ILP gerelateerde doelen. Leerplein houdt op te bestaan.

Kenmerken van de Centrale huisruimte

- *Ieder huis heeft zijn eigen centrale, herkenbare ruimte.*
- *In deze ruimte kunnen 120 leerlingen + teamleden met elkaar samenkomen (Iedereenkomst).*
- *Deze huisruimte is voor leerlingen en teamleden een fijne plek om de hele dag te zijn (leren, werken, lunchen, etc.).*
- *Leerlingen en teamleden zijn zelf 24-uur per dag eigenaar van de huisruimte. De ruimte is de hele dag beschikbaar en wordt niet gebruikt door leden van andere huizen.*
- *De inrichting van de centrale huisruimte is flexibel, zodat deze voor zoveel mogelijk verschillende doeleinden gebruikt kan worden.*
- *Het team en de leerlingen nemen zelf beslissingen over de inrichting van de ruimte en kunnen hier hun eigen kleur aan geven.*
- *Het team is zelf verantwoordelijk voor de faciliteiten van het huis.*
- *Kapstokken en kluisjes zijn gesitueerd in/bij de huisruimte.*
- *Rondom iedere centrale huisruimte bevinden zich een aantal lokalen die bij het huis horen.*
- *Tijdens de dagdelen waarop het huis bij elkaar komt bepaalt het huis waarvoor deze lokalen gebruikt worden. Te denken valt aan: coachgesprekken, kringgesprekken, werken in stilte, overleggen en instructie.*
- *De leerlingen en de coaches zijn tijdens de dagdelen waarop het huis bij elkaar komt altijd in de centrale ruimte of in één van de aangrenzende lokalen.*

Aangrenzende lokalen

Rondom iedere centrale huisruimte bevinden zich een aantal lokalen die bij het huis horen. Tijdens de dagdelen waarop het huis bij elkaar komt bepaalt het huis waarvoor deze lokalen gebruikt worden. Te denken valt aan: coachgesprekken, kringgesprekken, werken in stilte, overleggen en instructie. De leerlingen en de coaches zijn tijdens de dagdelen waarop het huis bij elkaar komt altijd in de centrale ruimte of in één van de aangrenzende lokalen.

Impulse als Zweinstein

Wie bekend is met de boeken of films van Harry Potter zal de vergelijking met tovenaarsschool Zweinstein niet zijn ontgaan. Ook hier betreft het één school waar leerlingen eenzelfde curriculum volgen naar eenzelfde einddoel maar waar tegelijkertijd ook ruimte is voor een eigen identiteitsontwikkeling binnen de 4 huizen van Zweinstein.

Voordat we ingaan op het vakkencurriculum, eerst nog een verdere toelichting op de Impulse eigen onderdelen, coaching, community, setting en leren leren.

Coaching

- Doel: het beste aan kwaliteiten en mogelijkheden in mensen naar boven halen.
- Een huis bestaat uit 100 tot 120 leerlingen die worden begeleid door 6 tot 8 coaches.
- De coaches dragen gezamenlijk de verantwoordelijkheid voor de hele groep leerlingen.
- Iedere leerling en zijn/haar ouders hebben één coach als vast aanspreekpunt.
- De coaches en leerlingen uit de huis bepalen in samenspraak wie bij welke coach zit. Dit kan jaren lang dezelfde persoon zijn, maar kan ook wisselen.
- Een aantal elementen van coaching is school-breed vastgesteld en wordt gebruikt in iedere huis (zoals het ILP, ontwikkelportfolio en portfoliogesprek).
- De hoeveelheid tijd die beschikbaar is voor coaching is school-breed vastgelegd. Het team van het huis bepaalt hoe deze tijd door de week heen wordt ingevuld.
- Ouders zijn, net als leerlingen, in de eerste plaats betrokken bij het huis.

Community

- Doel: samen iets voor je huis doen.
- Eigenaarschap is binnen community's essentieel. Leerlingen voelen zich straks eigenaar van hun huis en community's zullen dan ook zoveel mogelijk binnen het huis ontstaan, vanuit de behoeftes in dat huis.
- Het leveren van een bijdrage moet het uitgangspunt zijn, niet het 'kiezen van een groepje'.
- Sommige community's hebben betrekking op de school als geheel (zoals de ontvangstcommunity) of zijn vanwege praktische beperkingen niet binnen het huis te organiseren (zoals sport). Deze community's worden school-breed (huisoverstijgend) georganiseerd.

Setting

- Doel: leerlinggestuurd en vakoverstijgend leren via passie en beleving.
- In Setting komen zowel persoonlijke als vakspecifieke leerdoelen aan de orde. De balans hiertussen en de mate waarin leerdoelen zijn vastgelegd kan verschillen.
- Setting wordt uitgevoerd binnen het huis en het leerproces wordt begeleid door de coaches. Wanneer leerlingen vakspecifieke vragen hebben kunnen zij deze stellen aan experts binnen de vak-tijd.

Leren leren

- Doel: de onderwijsondersteunende competenties van leerlingen ontwikkelen waardoor optimaal presteren in de werksituatie mogelijk wordt.
- Het vak Leren leren wordt aangeboden binnen de context van de huizen. Dit biedt de mogelijkheid om Coaching en Leren leren nauw aan elkaar te verbinden.
- De inhoud/leerlijn van het vak Leren leren staat vast. Het team van het huis bepaald hoe (en door wie) dit vak verder ingevuld wordt.

Maar hoe zit het nu met de vakken?

Alle vakken zullen voorlopig nog worden aangeboden zoals dat de afgelopen jaren het geval is geweest. Het grootste deel van dit aanbod vindt in de middagen plaats. Vak-tijd wordt zoveel mogelijk georganiseerd per leerjaar en op niveau precies zoals dat nu ook in de onder- en bovenbouw het geval is. Leerlingen uit verschillende huizen komen hier dus samen. Als vak-tijd (om wat voor reden dan ook) niet door kan gaan keert de leerling terug naar het huis (studietijd).

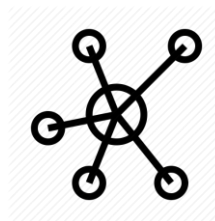
Vak-tijd kan meer en minder flexibel georganiseerd worden. In de minst flexibele vorm hebben leerlingen 1,5 uur per week per vak in hun rooster staan. In de meest flexibele vorm laten we het leerklasjaarstofsysteem los, hebben docenten 'kantoortijd' en bepalen leerlingen (op basis van de leerdoelen en in overleg met hun coach) zelf hoeveel tijd zij doorbrengen bij welke vak-expert. De komende jaren zal verkend worden waar en hoe naar het laatstgenoemde model toe te groeien.

Het toewerken naar een modulair model zal ook in de bovenbouw vorm krijgen zodat leerlingen via thematische settingen vakinhoud leren verwerken. Ook dit zal bijdragen aan een minder grote scheiding tussen werkvormen en het curriculum in de onder- en bovenbouw.

- Tijdens de dagdelen die school-breed ingevuld worden zijn de aangrenzende lokalen van het huis de vaklokalen van de teamleden uit datzelfde huis. Deze vaklokalen worden bezocht door leerlingen uit dat huis, maar ook door leerlingen uit andere huizen.
- Teamleden zijn dus de hele dag op hun huis, of in één van de aangrenzende ruimtes. Leerlingen gaan soms naar vaklokalen van andere huizen om daar een vak-expert te ontmoeten.
- Wanneer de vak-tijd verder geflexibiliseerd wordt en het leerstofjaarklassensysteem wordt losgelaten, wordt het ook mogelijk om vak-experts de verschillende huizen te laten bezoeken. Hiermee kan op korte termijn al geëxperimenteerd worden binnen een aantal vakken.

De gevolgen voor het team en leerlingen

De oprichting van de huizenconstructie zal leiden tot meer verbinding tussen de verschillende leerjaren op een kleinere meer overzichtelijke schaal. Toch zal er een scheiding moeten plaatsvinden, zowel op leerling- als op teamniveau.

In plaats van één groot team deelt het team zich op in vier kleinere, vaste subteams. Deze zelfsturende teams zijn verantwoordelijk voor de dagelijkse gang van zaken op een huis. Door de relatief kleine groep van leerlingen en teamleden blijft er veel ruimte voor spontaniteit en flexibiliteit. Het huis is de hele dag open voor leerlingen en er is altijd minstens één teamlid aanwezig op de minder drukke momenten. Als een teamlid geen schoolbrede (vak)taken heeft keert hij/zij terug naar het huis. Daar is plek om te werken, overleggen en pauze te houden.

De huidige leerjaren worden verdeeld over de vier huizen. Hier zal in overleg en met inspraak gezocht worden naar een evenwichtige verdeling waarbij rekening wordt gehouden met de overgangperiode voor met name de huidige bovenbouwpopulatie die nodig is om te wennen aan de nieuwe situatie. Er is begrip voor de onzekerheid en vragen die het opsplitsen oproept en hier zal ruim tijd en aandacht aan worden geschonken.

Samenvattend – kernpunten van de verandering

- Er komen vier huizen. Deze vormen de vaste thuisbasis voor maximaal 120 leerlingen uit alle leerjaren en niveaus en worden ondersteund en aangestuurd door 6-8 vaste teamleden.
- De huizen hebben een eigen leeromgeving met aangrenzende lokalen.
- In de huizen vinden de !mpulse eigen activiteiten plaats: coaching, community, setting en leren leren.
- Leerlingen volgen vakken in vaste lokale op vaste momenten.
- Deze (vak)klassen bestaan uit leerlingen uit alle huizen.

Tot slot...

Het onderwijs in het huis en in de vak-tijd staan niet los van elkaar maar zijn twee kanten van dezelfde medaille. De doorontwikkeling van ons schoolconcept moet school-breed blijven plaatsvinden. Kleine verschillen tussen de huizen kunnen functioneel zijn maar het !mpulse DNA is leidend in alle activiteiten.

De school is een community en iedereen is en blijft lid van !mpulse. In plaats van de dreiging aan ons eigen succes ten onder te gaan kunnen wij op deze manier alle leerlingen die bij !mpulse aan komen kloppen een plek blijven bieden. Kleinschaligheid in een groter geheel als antwoord op groei.